

Abstraktse kunsti tegelik pioneer

Tekst Liis Pählapuu Fotod Eesti Kunstimuuseum

Hilma af Klint pühendas oma teoste äärmiselt julgete värvikooslustega suureformaadilised abstraktsed süsteemid tuleviku vaatajale, hoides neid salajas oma kaas-aegsete eest.

HILMA AF KLINT (1862–1944) on 20. sajandi alguse müstilisemaid kunstnikke, kelle looming avab uksi silmaga nähtamatutele tasanditele. Juba varases lapsepõlves huvitus ta oma isa eeskujul loodusteadustest ja ümbritseva keskkonna ja taimede maailma uurimisest.

Hilma af Klinti teosed on kõnekad sageli just läbi seriaalsuses avalduva mõtte ja ruumilise pinge. Ilmselt ei ole tema loomingu kui terviku seisukohast õigustatud üksikteoste lahutamine erinevate asukohtade (omanike) või eksponeerimispaikade vahel.

Kindlat suhet oma teoste ja nende eksponeerimiskeskkonna/arhitektuuri vahel nägi kunstnik väga selgelt ette – nende näitamise ideaalse ruumina kujutles ta spiraalset hoonet, milles “Templimaalide” tsükli tööd kulgeksid mõtestatud tervikuna spiraali keskpunkti suunas, mille kulminatsiooniks kolm “Altarimaali” kui kõike eelnevat kokku võttev seeria.

Rääkides üldiselt Hilma tööde sobivusest interjööri, näib tema loomingu näitamiseks kõige paremini sobivat võimalikult lihtne, minimalistlik ning avar ruum, milles tema võimsad ja erinevatest tasanditest rikkad teosed hästi esile tõuseksid. Kindlasti võib siin mõelda ka Tõnis Vindi kui samuti vaimusfääride tunnetamise poole püüelnud kunstniku ruumiideede peale, milles tõstetakse esile jaapanliku valge interjööri puhtuse vabastavaid ja mõtet avardavaid kvaliteete.

Alternatiive otsides

Kunstiõpinguid alustas Hilma af Klint esmalt Stockholmi Tehnikakoolis, jätkates